3766 1900 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 20(3 ՇԱՐԹԼԷՆՊԻՀ 17ՆԱՅԻ ԱՌՆԻ 1318 ՋԷՄԱԶԻ ԻԼ ԱԽԻՐ 9(20 ԻԹԼՈՒԼ 1316

Ղազէթամիզ հաֆթատա Շարշէնպիհ վէ Ճումատա իրթէսի կիւնլիրի թապ օլունուր Ղրշ.
Լանէթլիկի պուրա իչին բէշին 60
Ալտը այլըղը 35
Սէֆէրլիկի բէշին թաշրա իչին 85
Ալտը այլըղը 45
Բօսթա իռանթէրի պիզէ այիա տիր։
90 ղրուշտուգ բօսթա բուրուն՝ 80 ղրուշա գապուլ օլունուր։
15 կիւնլիք նիւսխէ 60 բր. սաթր.

ՄԷՋՄՈՒԱ-Ի-ԱԼԻԲԱՐ

ԱՒԻՊԱՐ

30 թաւրա

30 թաւրա

مجموعة الجبار
بك اوغلى شهر جاده‌سى نومرو ٦٥

DIRECTION
DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-ALIBAR
Grand'Rue de Péra 65

Ղաշէթաւա մութէալիգ խուսուսաթ իչին ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆ մութահասիբ օլունար, Իսթամբէլտա Ֆէտուէի քէպիրաէ Ն. 65

ԴՊՐԱՑ ԴԱՍԸ

Անանկ հարցումներ կան որոնք յանկարծ մարդուն ուշադրութիւնը կը գրաւեն և որուն վրայ կը սկսի մտածել ակամայ։

Այսպէս ահա, անցեալները բարեկամներէս մէկը սա հարցումը կ'ուղղէր ինծի.

— Ի՞նչ եղաւ Դպրաց Դասը։

Անկեղծաբար, ես ոչինչ կրցայ պատասխանել և հիմա ես, իմ կարգիս, այդ հարցումը ձեզի կուղղեմ, սիրելի ընթերցողներ։ Բայց ձեր պատասխանին չպիտի սպասեմ, որովհետեւ վստահ եմ թէ դուք ալ ինչ աւելի բան չէք գիտեր այս մասին։

Մէկ քանի տարի առաջ — 1897 Հոկտ. 14ին — քանի մը Հայ-կաթողիկէ երիտասարդներ՝ Դպրաց Դաս մը կազմակերպելու գեղեցիկ ծրագիրը յղացան, Դպրաց Դաս որ մեր եկեղեցիներուն համար լաւ դըպիրներ պիտի հայցնէր, պղտիկ աղաքը պիտի մարզէր, ձայներնին պիտի մշակէր և ասանկով կրօնական արարողութիւններս աւելի փայլ մը պիտի առնէին, եկեղեցական հանդէսները աւելի շքեղ, աւելի պայծառ պիտի ըլլային։ Քիչ ատենէն այս գաղափարը իրագործուեցաւ ալ կամ աւելի ճիշդը՝ իրագործուելու պէս եղաւ։ Դպրաց Դասին կանոնագիրը պատրաստելու համար ամէն գիշեր այդ եռանդուն երիտասարդները գումարումներ կը կազմէին Ս. Յովհան Ոսկեբերան եկեղեցիին սրահին մէջ, մինչեւ ուշ ատենները կը խօսէին, կը վիճէին և գիրար համոզելու կը ջանային։

Օրին մէկն ալ այդ կանոնագիրը հրատարակուեցաւ և կրնամ ըսել թէ քննադատելի կէտեր չկային բնաւ անոր մէջ։ Ամէնն ալ լաւ, ամէնն ալ աղէկ... եթէ ճշմարտապէս իրագործուէին։ Կարգադրող խումբը սկսաւ այնուհետեւ անդամներ գտնել ու աշխատիլ, որպէս զի առաջ տանէին իրենց ձեռնարկած այդ գործը։ և, պէտք է խոստովանիլ, պայմաններն ալ չափազանց դիւրամատչելի էին։ Ասիկա, է՜հ, բաւական ատեն այսպէս շարունակուեցաւ։

Սակայն, քիչ ետքը, յանկարծ Դպրաց Դասին ձայն ձոյնը կտրեցաւ, աշխարհիս երեսէն անհետացաւ կարծես ու մինչեւ այսօր գոյութեան ոչ է նշան չի ցուցներ։

Եւ ես հիմա դարձեալ պիտի կրկնեմ ձեզի իմ հարցումս.

— Ի՞նչ եղաւ Դպրաց Դասը։

Ինչո՞ւ մէկէն ի մէկ, առանց ոչ է ստիպողական պատճառի մը դադրեցաւ այն գործը, որուն ա՛յնչափ փափաքով ու եռանդով ձեռնարկած էին։ Քաջալերութիւն չգտա՞ւ կ'ըսէք, չեմ գիտեր, բայց այդ պարագային մենք ենք ուրեմն յանցաւորները։

Եւրոպացի նշանաւոր երաժշտագէտներ խոստովանած են թէ՝ Արեւելեան ու Արեւմտեան եկեղեցական երգեցողութիւններուն մէջ ամէնէն աւելի խորհրդաւորն է Հայկականը։ Կ'արժէ որ այս հաստատութիւնը մեր տոհմային եսը դգուէ, քանի որ ճըշմարտութիւն մըն է։ Բայց, պէտք չէ՞ որ մենք ալ մեր կողմէն աշխատինք այդ գովեստին լիովի՛ն արժանանալու համար, պէտք չէ՞ որ մեր եկեղեցական երգեցողութիւնները աւելի կատարելագործելու ջանանք, պէտք չէ՞ որ հարկ եղած միջոցները խորհինք որպէս զի ան՝ մենէ դար մը, երկու դար ետքը չկորսուի։

Մեր նախնիքները մեզի կտակած են անա՛նկ երաժշտութիւն մը որ արեւելեան բոլոր բանաստեղծութիւնները իր մէջ կը պարփակէ, երաժշտութիւն մը որ ցոլացումն է արեւելքի մեղկ, անուշ կեանքին, երաժշտութիւն մը որուն մէջը կը պատկերանայ կարծես արեւելքի կապոյտ, թովիչ երկինքը, փայփայող ծովը, վերջապէս ամէն ինչ որ արեւելք է, արեւե՛լք կը բուրէ.... Մենք անով պարծենալու իրաւունքը ունինք և ասոր համար ոչ ոք կրնայ մեղադրել մեզ։

Սակայն, կը հարցնեմ, ի՞նչ ըրած ենք մենք անոր համար. առած ենք զայն և երեսի վրայ ձգած. փոխանակ անոր ամէն մէկ խազին, ամէն մէկ շեշտին, ամէն մէկ կէտին նախանձախնդիր ըլլալու ձգած ենք որ ուզածը ըլլայ, փոխուի, այլակերպուի, անանկ որ կրնամ ըսել թէ այսօր մեր եկեղեցիներուն մէջ երգուած ո՛և է շարական մը նոյնը չէ ինչ որ էր ասկէ քանի մը տասնեակ տարիներ առաջ։

Մենք երեք տարի առաջ փորձեցինք երերալ։ Նորակազմ Դպրաց Դասը շատ մը խոստումներ ըրաւ. Ս. Յովհան Ոսկեբերան եկեղեցիէն զատ միւս բոլոր եկեղեցիներն ալ ընտիր դպիրներ պիտի ղրկէր, նոր նոր դըպիրներ պիտի հայցնէր, եկեղեցական երգեցողութեանց նոր փայլ մը պիտի տար, աղքատ ննջեցեալներուն սա՛նկ պիտի ընէր, նա՛նկ պիտի ընէր... այո՛, շատ բաներ պիտի ընէր, բայց ոչինչ կրցաւ ընել, դըժբաղդաբար, — կամ մեր անտարբերութենէն,— ինչ որ իրօք ցաւալի է և կա՛մ ձեռնարկողներուն շատ շուտ ձանձրանալէն։

Ամէն պարագայի մէջ պէտք չէր որ Դպրաց Դասի եռանդոտ կազմակերպիչները ա՛յսչափ շուտ յուսահատէին կամ ձանձրանային, որովհետեւ Հասարակութիւնս ամէն ատեն կանոնաւոր Դպրաց Դասի մը անհրաժեշտ պէտքը զգացած է։ Մաղթենք որ Դպրաց Դասի կազմակերպիչները շատ կարճատեւ եռանդի մը յաջորդող երկա՜ր թմրութենէն ետք արթննան վերջապէս և առջի թափով շարունակեն կիսատ թողուած գեղեցիկ ու գովելի ձեռնարկնին։

Ե. Թ.

ԽԱՐԻՃԻՑ

ԱՀՎԱԼԸ ԶԻՆ

Զին ահվալի կիւնէն կիւնէ գաբըշբեօր։ Ռուսիանքն Թէքֆիֆի կէրի գալմըշ վէ Ալմանիանքի, Ամէրիկատան մատտա, տիկէր տէվլէթլերէն էսասէն գապուլ օլունմուշ իսէ տէ, հէնուզ իճրաեէ գօնուլամամըշ տըր։ Տիկէր Թարաֆտան Ֆրանսա խարիճիէսի՝ տէվլէթլերէ կէօնտերտիկի պիր մուխթիրէտէ, ագտ օլունաճագ ահտնամէտէ իւշ տէօրթ մուհիմմ մատտէլէրին իշար իտիլմէսինի պէեան իյլէմիշ տիր։ Շէօյլէ քի, ահտնամէլէր իլէ աշըլմըշ օլան լիմանլարտա պուլունան գալէլէրին եբգտըրըլմասը։ Թալէպ օլունան Թէքմինաթըն իճրասընա տէկին ասքէրի նօգթալարըն իշղալը։ գապահաթլըլարա վէրիլէճէք ճէզալարըն Թայեինի, վէ Զին իլէ սիլահ վէ մուհիմմաթ Թիճարէթինին մէնի։ Իշթէ պու Թէքֆիֆլէր իւզէրինէ գապինէլէր արասընտա կէրմիեէթլէ իճրաի մուխապէրաթ օլունտուղու հալտէ, Զինտէ իշլէրին ըէնկի տէ պէօղուլուեօր։ Զին նախպէի հիւքիւմէթի իլէ բրէնս Թուանքն՝ պիլթիւն մէտէնի ալէմ գարշը Թութտուգլարը մէսլէքի խասիմանէ, վէ Ռուսիանքն, Մանչուրիին ասքէրի նօգթալարընը զապթ իթմէսի, Զին մէսէլէսինին քէսպ իթտիկի հալի կէօսթէրտիկի կիպի, իլէրուսի տէ գարանլըգ պուլունմագտա տըր։

Ամուրի էեալէթի ասքէրի վալիսի ժէն. Կրիպսքի՝ աթիտէքի էմրնամէեի նէշը իթմիշ տիր։

1. Իլան իտերիմքի, Մանչուրի մէմլէքէթի օլան Թրանցէա վէ Ռուս ասքէրի թարաֆընտան իշղալ իտիլմիշ պուլունան Ամուր նէհրինին սաղ ճիհէթի սահիլի՝ Ռուսիաեա իլհագ իտիլմիշլէր տիր։

2. Զին թէպասընդն Թրանցէա արազիսինէ կէշմէսի վէ նէհրին Ռուս սահիլինէ եախօտ սոլ գըբըսընա կէլմէսի մէն իտիլմիշ տիր։ Օրալարը՝ Ռուս մուհաճիրլէրինէ հաստ իտիլէճէք տիր։

3. Ագտէմճէ Զինէ ախտ օլան Այղուն շէհրի, Սախալին թէսէսսիսաթլարը վէ ճիվար մէմլէքէթլէր՝ մուվագգաթէն Ռուս իտարէի ասքէրիեէսինէ թէսլիմ իտիլմիշ օլուպ, հիշ պիր Զինլի, հէր նէ սէպէպլէ օլուրսա օլսուն, օ թարաֆլարտա իսքեան իռէմեէճէք տիր։

4. Մէղքիւր Այղուն շէհրի իլէ Սախալին թէսէսսիսաթլարը՝ շիմտիլիք խարապա հալլէրինտէ պրագըլաճագլար, վէ խարապ օլմասան Զինլի պէնալարը՝ Ռուս ասքիրինին իգամէթինէ վէ էրզագլարընն սագլանմասընա գուլլանըլաճագ տըր։

5. Նէհրին սոլթարաֆընտա Ռուսլարըն իշղալ իթտիկի մէմլէքէթին իտարէսի, վէ քէշլիք Զէս չայընն օ պիր թարաֆընտա պուլունան արազինին մուվագգաթ իտարէսի, — օրալարը Ռուս գավմընա մէնսուպ էհալիեէ կէչէնէ գատար — հուտուտըն Ռուս գօմիսէրինէ իհալէ գըլընմըշ տըր։ Հուտուտ Ռուս գօմիսէրի Այղունտա իգամէթ իտէճէք տիր։

Ժէն. Կրիպսքի, պունտան էվվէլ տէ Մանչուրի էհալիսինէ խիթապէն նէշը իթտիկի տիկէր պիր պէեաննամէտէ, Ռուսլարըն Մանչուրիեի զապթ իթմէլէրի՝ Զինլիլէրին Պլակովիշչենսքիեէ գարշը իթտիքլէրի հիւճումըն ճէզասը օլտըղընը պիլտիրմիշ տիր։

Ալմանիանքն, իշ կէօրէճէք վագըթտա մուավէնէթի մատտիէ պուլաճաղընա էմին օլմատըգճա, Զին մէսէլէսինտէ բէք չօղ իլէրի կիթմէսի մուվաֆիգը մասլահաթ օլմասեաճաղընը՝ քէնտի տօսթլարը իխթար իտիեօրլար։ Ավսթրիա վէ Իթալիա՝ քէնտիլէրտէն անճագ մանէվի եարտըմ պէքլէնէպիլէճէկինի, վէ մուհարէպէ էսնասընտա, Ռուսիանքն, Զինլիլէրէ պէլքի տէ կիզլիճէ մուանէնէթ իտէճէկինի, վէ Ֆրանսանքն եարտըմը սատէ իսմէն օլաճաղընը վէ Ինկիլթէրրա իլէ ճաբօնուն, սըրֆ քէնտի մէնֆաաթլարընը տիւշիւնէճէքլէրինի՝ Ալմանիա էվվիսի ումուրընա իխթար իթմիշլէր տիր։

Սեպտ. 24տէ 3 գըրհլրտան միւրէքքէպ պիր Ալման Ֆիլօսու՝ Ալմանիանքն Ռէքին սէֆարէթինէ թայէին օլընան Տր. Մուսքէն ֆօն Շվարբ-

ցէնչթայնը թագուեա կէօթիւրմիշ տիւր։

Վաղը օլան թէքզիպլէրէ լաղմէն, մարէշալ Վալտէրզէ, Զին հիւքիւմէթինէ պիր իւլթիմաթում կէօնտէրէրէք, ֆիրարտէ օլան բրէնսլէրէ էրզագ նագլ իտէն Զին սէֆինէլէրինի զապթ իտէճէկինի, վէ գարըշըգլըգլարը էլ պաշլարը տէրհալ թէէտիպ իտիլմէտիքլէրի հալտէ, պունլարը թուլթուրմագ իչին պիր տէ միւխթէլիթ ֆըրդաի ասքէրիեէ սէվզ իյլէեէճէկինի մագամը թէհտիտաէ պիլտիրմիշ տիր։

Շանկայտան ալընան պիր թէլէկրաֆանէզարէն, նախպէի հիւքիւմէթ, չըդարտըը պիր պէհաննամէտէ, Զինին գարըշըգլըգլարընտա հիւքիւմէթին մէախէլի օլմաեըպ, անճագ պազը մէմուրլարը՝ Պոգոսլարը թէէվիդ վէ թահրիք իթմէլէրիյլէ պու հալլէրին զուհուրա կէլտիկի, ֆագաթ սէպէպ օլան մէմուրլարը մէմուրիէթլէրինտէն չըգարըլաճագլարը պէհան իտիլմիշ տիր։ Թարտ իտիլէճէք մէմուրլար իչինտէ բրէնս թուան տախի ղիքը օլունմուշ տուր։

Տիկէր պիր ռիվաեէթ կէօրէ Զին իմբէրաթօրը՝ սուլհը իտէսինէ թէվասսիթ իթմէլէրի իչին Զար իլէ ճաբօն իմբէրաթօրընա միւրաճաաթ իթմիշ տիր։

Հոնկ-Գոնկտան սեպտ. 19 թարիխիյլէ աթիտէքի թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր. «Թոգամ-Հունկտա գաթօլիք քիլիսէսի՝ չըգան բազար կիւնիւ խարապ իտիլմիշ տիր։ Գանթոնտա ինչա օլունմուշ օլան Ամէրիգալըլարը պիր իպատէթխանէսի տախի պու հալէ կէթիրիլմիշ տիր։»

Զին հիւքիւմէթինին, Ինկիլթէրրաեա թէէտիեէ իտէճէք օլտուղու իսթիգրազը էօտէմէք իւզրէ, Ռուսիանը, իգթիզա իտէն աղչէեի գարզէն վէրէճէկինի Զինլի մէմուրլար թէէմին իտիեօրլար։

Թագուտան պա թէլէկրաֆ պիլտիրիլտիկինէ նէզարէն, Զինտէ պուլունան Ֆրանսըզ ասքէրինին պաշ գոմանտանը ժէն. Վուարօն՝ Շու-Հայ-Վանտաքի միւթթէֆիգ ասքէրինէ իշթիրաք իթմէք իւզրէ պիր թապուր ասքէր կէօնտէրմիշ տիր։

Տէմիր եօլլար ինշաաթը՝ Ռուսիա վէ Ինկիլթէրրա մէնաֆինին իմթիզաճ իթմէմէսինտէն տօլաեր կէրի գալմագտա, վէ եօլլարը քիֆաեէթսիզլիկի սէպէպիյլէ Բէքին չէհրինին միւշքիլաթը տէվամ իթմէքտէ տիր։ Բէքինտէ ինչա օլունան Ռուսիա Դըրմըզը Խաչ ճէմիյէթի խասթախանէսինին բէսմի քիւշատընը՝ Ռուսիա սէֆիրի՝ տիկէր էճնէպի սէֆիլլէրի հազրը օլտըղլարը հալտէ իճրա իթմիշ տիր։

Ռուսիա էրքէտանը հարպ հէյեէթի թէքմիլէն Բօրթ-Արթիւրէ կիթմիշ տիր։

Նօվոիէ Վրէմիա ղազէթասընդն գավլինճէ, Ռուսիա, Զին միւշքիլաթընը տիկէր պիր նոզթայ նազարլա կէօրմէքտէ տիր։ Անդն իչին, բրէնս թուանդն մուհիմմպիր մէմուրիեէթէ թայեինի, մուխապէրաթը բօլիթիգիեէնին պաշլամասընա գարշը պիւեիք պիր մանի տէյիլ տիր։ Ռուսիա, հէր չէյտէն էվվէլ, գօմշու պիր տէվլէթտէ մունթազամ պիր իտարէ թէէսսիսինի արզու իտիպ, էկէր իտաէի ասասիշ քէյֆիեէթինի Զինլիլէրէ թէրք իթմէք լազըմ կէլիրսէ, գապահաթլըլարը ճէզալանտըրմագ խուսուսընը տա անլէրէ պրագմագ իճապ իտէր։ Զին մէմուրլարընա գարշը իտիլէն իսնատաթ, վուղուաթ իւզէրինէ միւէսսէս օլուպ, ռիվաեէթլէր իւզէրինէ միւէսսէս օլմամալը տըր։

Հոնկ-Գոնկտան ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, էվվէլճէ խապէր վէրիլէն թախրիպաթա իլավէթէն, Ամէրիգա իպատէթխանէսինին եաղմաեա վէրիլիկի, վէ Շէ-Ֆինկատէքի գաթօլիք քիլիսէսինին եաղըլըը խապէր վէրիլիեօր։ Խալգ՝ եէրլի խըրիսթիանլարը էվվէրինտէն թարտ իթմիշ, վէ Զին մէմուրլարը՝ գարըշըգլըը թէսկին իտէմէմիշլէր իսէ տէ, բահիպլէրի հիմաեէ իյլէմիշլէր տիր։

Պէրլինտէն հոկտ. 1 թարիխիյլէ թէլէկրաֆ. Զին իմբէրաթօրը՝ Մ. Քէթթէլէյին գաթլինտէն տօլաեը իմբ. Վիլհէլմ թէէսսիֆի միւպէյեին պիր նամէք մախսուս եազմըշ, վէ Զին իլէ մուխապէրաթը սուլհիեէ պաշլամասընա միւսաատ իթմէսինի ըէճա էյլէմիշ տիր։

Իթալիա պաշ վէքիլի սապրգ Մ. Քրիսբի, Զին ահվալինտէն պահնա տէմիշ տիր քի, «Պու իշ՝ ուղուն վէ շայեանը թէէսսիֆ պիր մուհարէպէեի ինթաճ իտէճէք, վէ էվրօբա, մուամէլաթճա իթթիֆաղը հալզ օլմասըղընտան, մաղլուպ օլաճագ տըր։ Էվրօբա իչին էն պիւեիւք ֆէլաքէթ շու տուր քի, շու էսնատէ, ահվալին վէխամէթինի անլաեաճագ իզթիտասը հալզ հիչ պիր տէվլէթ ատէմի պուլունմամագտա տըր։»

ՍՕՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Բէթրէսպուրկ 1 հոկտ.— Բէսմի զազէթա՝ Ռուսիանը, Մանչուրիեի զապթ իթմէք ֆիքրինտէ օլտըղընա տաիր չըգան չայեալարը թէզզիպ իտիեօր։

Պէրլին.— Ալման պիրինճի ֆիլօսընը իքինճի գըսմը սեպտ. 28տէ թագուեա վաբել օլմուշ տուր։

Բարիս.— Բարլամէնթօնը իճթիմաընտա, հիւքիւմէթ, Զին իշլէրինէ տաիր պիր Սարը Քիթապ նէյր իտէճէք վէ սէնէնին սանուա գատար լազըմ օլան թախսիսաթը եանի 39 միլեօն ֆր. իսթէեէճէք տիր։

Վիէննա.— Ճաբօն հիւքմտարընը իլք պահարտա էվրօբատա սէյահաթ իթմէք ֆիքրինտէ օլտուղունա տաիր Վիէննանը Ճաբօն սէֆարէթինճէ հիչ պիր խապէր եօղ տուր։

Ուաշինկթըն.— Ամէրիգա ասքէրի Բէքինէն չըգմաեա պաշլամըշ տըր։ Ռուսլարը չըգմասը տա եազը տըր։

Լոնտրա.— Պօէր ժէնէրալլարը Պոթա, Տըլարէյ վէ Տէվէթ՝ մուհարէպէեէ տէվամ իթմէկէ գարար վէրմիշլէր տիր։

Բոմա.— Իթալիա, 11 միլեօն ֆր. իսթիզրազա միւրաճաաթ իթմէքսիզին զըրհլըլարընը ատէտինի արթըրաճագ տըր։

Նիւ-Եօրգ.— Նիւ-Եօրգ Հէրըլտը ռիվաեէթինէ կէօրէ, Պոգոսլարընը մէչհուր ըէիսի Դանկ-Եի Բէքինտէ թէլէֆի նէֆես իթմիշ, վէ նախպէի հիւքիւմէթ, բրէնս թուան եէրինէ Վէն-Զու նամ ալիմ վէ սահիպի նուֆուզ մէմուրը նասպ իյլէմիշ տիր։

∴ Սօն խապէրլէրէ կէօրէ, Զինին նէբարասը վէ նէ՝ իթթիֆաքը օլմասընընան, տէվլէթլէր՝ մաթլուպլարընա գարշըլըգ արազի ալմազտան պաշգա չարէ պուլմաեաճագլար իմիշ։ Ամէրիգա, Զինին թագսիմինէ գարշը օլմազլա պէրապէր, պու իհթիմալի պիզզաթ հիսս իտիեօր։ — Ավսթրիա զազէթալարը, Ամէրիգա հիւքիւմէթինի, Ալմանիանընը թէքլիֆինի ըէտտ իթմէսինտէն տօլաեը մուախէզէ իտէրէք, Զին հիւքիւմէթինէ, տէվլէթլէր պէյնինտէ իթթիֆաղ օլմատըղընա գանարագ, զօրզաճագ սէպէպի դալմատըղը էֆքեարընա թագվիեէթ վէրմիշ օլաբզընը պէհան իտիեօրլար։

Շանկայտա մէվզուֆ օլան Պոգոսլարընդն զուրշունա տիզիլմէսինի Ալմանիա հիւքիւմէթի թալէպ իտիեօր իսէ տէ, Զին հիւքիւմէթի պունա գարշը կէլիեօր։— Զինլիլէրին հարէքէթի՝ քէնտիլէրճէ նիհաեէթ նէթիճէի ֆէլաքէթ օլաճաղընը էվրօբա զազէթալարը եազմագտա տըրլար։

∴ Ֆիլիբին ատալարընտա հարպ աթէչի եէնիտէն բարլամեաճագ կիպի կէօրիւնիեօր։

ԱԶԳԱՑԻՆ

Բազար իրթէսի կիւնիւ Ս. Աստուածածին Սթառանիստ քիլիսէսինէ, Թրապիզոն մէրիասասը մէրհում Մարմարեան Պոդոս Եպիսկոպոսըն իսթիրահաթը ըուհու իչին Գերդ. Յովսէփ Ծ. Վրդ. Ռօքօսեան Թարաֆընտան Զայնաւոր-Պատարագ թագտիս վէ պատէհու Հողեհանգստեան պաշտօն իճրա իտիլմիշ տիր։

Անին մէզբիւրտէ Կ-Բաթրիզ ռիսթպ. Էմմանուէլեան Պոդոս էֆ. հազրէթլէրի իլէ Վէքիլի միւհիմմէրմէրի Սրհ. Արփիարեան Աւետիս Սրք. ճէնապէրի վէ պազը միւթէհիզանը ըէհապէյն իլէ միւթէպէր զաթլար հազը պուլունմուշլար տըր։

∴ Միլլէթիմիզ միւթէպէրանընտան օլուպ, Տարիւլ Սճէղէ միւխթէլիթ գօմիսիօնը ազասընտան պուլունան Փիլիպպոսեան Օհան էֆէնտի՝ իլէ նէվրէստիկեանը միլլէթիմիզէն՝ Օրման, մատէն վէ զիրատաթ նէզարէթի ըսթաթիսթիգ մէմուրը Սիւրմէլեան Արատչէս էֆ.ենէ կիւնճիւ ռիսպէտէն Օսմանի նիշանլարը իհսան պույրուլմուշ օլտուղու պու կիւնքի թէվճիհաթ արրասընտա մա էլ մէմնունիեէ կէօրիւլմիշ օլմաղլէ, միւմարիէյ՝իւմաեը, իշպու միւնասիպէթլէ թէպրիք իտէրիզ։

ՏԷՐԻՍՍԱՏԷԹՏԷ
ԻՐԱՆ ՇԱՀԸ ՀԱՋՐԷԹԼԷՐԻ

Եազըրզըմըզ վէճճլէ, Իրան Շահը հազրէթլէրի բազար կիւնիւ Տէրիսսատէթէ վասըլ օլմուշ տուր։ Թա սապահտան Մազրը քէօյիւ վէ ճիվարընա, Սրթաքէօյ վէ Տօլմա-պաղչէ սէվահիլինէ բէք չօղ եէնալի, խուսուսա թէպասը Իրանիէ Թօրլանըը կէպի, տէնիզ իւզէրինտէ տախի ֆէվգէլատէ պիր խահիշ կէօրիւլմէքտէ պուլունմըշ տըր։

Սաաթ 5 բատտէլէրինտէ, ռիւքիւպի Շահիեէ մախսուս օլան միւքէլլէֆ վէ միւզայէն գաթար՝ Մազը քէօյինտէ խասսէթէն թէրթիպ իտիլմիշ օլան ըսթասիօնա մուվասըլէթլէ, խարիճիէ նազըը թէվֆիգ բաչա հազրէթլէրի՝ միւշարիլէյին վակօնընա կիտէրէք, թարաֆը հազրէթի Բաթիշահիանն ըէսմի խօշամէտիեի իյֆա իյլէմիշ, վէ Շահ հազրէթլէրի տախի թիւրքճէ լիսան իլէ պէհանը թէշէքքիւր իթմիշ տիր։

Պատէհու խաս ախըր արապարընտան պիրինճիսինէ Շահ հազրէթլէրի պինմիշ, վէ գարշըընա տախի խարիճիէ նազըը իլէ Իրան սէֆիրի օթուրմուշլար տըր։ Մաեէթլէրի իսէ տիկէր արապարա բաքիպ օլմուշլար տըր։ Պէոյլեճէ ալայ, սիւարի զարիթան վէ ասաքիր իլէ իհթիա օլունաը-ղը հալտէ, խալըլար վէ պայրաղլար իլէ կիւզէլճէ թէզեին իտիլմիշ օլան իսկէլէեէ կէլիպ, Շահ վէ մահէթի 12 չիֆթէ պիր զաեըզլա Իզզէտտին վաքըը Հիւմաեունա կիթմիշլէր տիր։ Միւշարիլէյին մաեէթլէրի ըսթիմպօթլարա բաքիպ օլմուշլար տըր։ Շահ հազրէթլէրի, Իզզէտտին վաքօրընդն մէրտիվէնինէ աեագ պասաբ պասմագ, պիւեիւք տիրէկէ Իրան պայրաղը չէքիլմիշ, վէ Օսմանլը ասնճաղը իսէ, պաշ թարտֆասաքի տիրէքտէ ասրը պուլունմուշ տուր։ Միւշարիլէյին, վաքօրա կիրմէսինտէ, եանընտասքիլէրէ խիթապէն, «Զաթը Շէվքէթսիմաթը հազրէթի Բաթիշահ «չահի իլէ միւլագաթ իթմէք կիպի պիր չէրէֆի ալէմպահաեա նաիլ օլաճաղընմանն «աօլաեը ֆէվգէլատէ պաթթիեարըմ Օս«մանլը մէմլէքէթինի կէօրմէք՝ ինչիրանը «գալպիմի մուհիպ օլաու» անօղլէրինի պէեան պուեուրմուշլար տըր։ Վաքօրատա գանվալթը իսիլիպ, պատէհու սաաթ 6ենը չարեկք կէչէրէք, քէմալը ազամէթ իլէ Օրթաքէօյէ ատղրու եօլա չըզըմըշ տըր։ Իզզէտտինին արզասընտան Թէրսանէ իսթիմպօթլարը, սանտալլար, Շիրքէթին վէ Մախսուսէնին վաքօրլարը, քեաֆֆէսի տէ պայրաղլար իլէ տօնատըմըշ վէ իչէրինտէ Իրան թէպասը միւթէպէրանը օլարագ կէլմէքտէ պուլունմուշլար տըր։ Պու մէնզարէ՝ հազրզէթէն կէօրիւլմէեէ չայեան օլուպ, իշպու տէնիզ ալայը՝ Պոդոպը կէչէր կէչմէզ, Դապաթաշ էօնիւնտէքի Օսմանլը գարաղալ սէֆինէսի՝ պիւեիւք տիրէկինէ Իրան պայրաղընը չէքմիշ, վէ թօբլար աթըլարագ, բէսմի սէլամ իյֆա իտիլմիշ տիր։ Քեաֆֆէլի Օսմանլը վէ էճնէպի գարաղալ սէֆինէլէրի տէ պայրաղլար իլէ տօնատըմըշլար տըր։

Իզզէտտին՝Օրթաքէօյիւն եէնի իսկէլէսի էօնիւնէ մուվասըլէթինտէ, Պէյլէր պէյի իսթիմպօթու, տէրուէնինտէ Շահզատէկեանտան Թէվֆիգ էֆէնտի Շուրաի տէվլէթ բէհսի Սաիա բաչա հազարարը օլարագ եազլաշմըշ, վէ Շահզատէի միւշարիլէյի, թարաֆը հազրէթի Բաթիշահինէ Շահ հազրէթլէրինէ բէսմի խօշամէտիեի իյֆա իթտիկինտէ, Շահ հազրէթլէրի տէ թագտիմի թէշէքքիւր իյլէմիշ տիր։ Պատէհու Շահ վէ Շահզատէ իլէ Իրան սատրազամը՝ մէզքիւր իսթիմպօթա բաքիպ օլարագ, իսթիմպօթ՝ իսկէլէեէ եանաշմըշ, վէ օրատա սատրազամ իլէ պիրլիքտէ պուլունան Շահզատէկեանտան Ապտ էլ Գատէր էֆ.՝ Բէէրի Շէհրիեարիլէրի նամընա իսթիգպալ պուեուրուպ, Շահ՝ իրի չահզատէլէր վէ Իրան սէֆիրիյլէ պիրլիքտէ 4 աթը միւքէլլէֆ պիր արապաեա, վէ իրի սատրազամլար իքինճի արապաեա, վէ մաեէթի Շահի իլէ միհմանտարլարը՝ տիկէր Խաս ախըր արապալարընա բաքիպէն, Թաշ-նէրտիվէն թարիգիյլէ հարէքէթ իթմիշլէր տիր։ Արապալարընդն եանլարընտա սիւարի ասաքիրի պուլունուպ, եօլտա բիատէ ասաքիրի՝ ինթիրամաթը լազըմէի իյֆա, վէ ասքէրի մուսիգալար Իրան մարշընը թէրէնիւմ իթմիշլէր տիր։

Արապալար՝ Եըլտըզ սէրայը պաղչէսինին պիւեիւք գաբուսընտան կիրիպ, օրատա պուլընան Զաթը հազրէթի Բաթիշահի՝ Միւսաֆիրի խաս իլ խասլարընը սուրէթի թաագիմիլէ գապալ պուեուրմուշլար, վէ Շահ հազրէթլէրի՝ Զաթը հազրէթի Բաթիշահինին էլինի էօպմուշլէր տիր։ Պատէհու իքի հիւքմտարան՝ եազընտաքի պիր քէօշկէ ազիմէթլէ, պիր ճիւզի միւլագաթ վէ խիրահաթտան սոնրա, պիրլիքտէ 4 աթը պիր արապաեա բաքիպէն, ալայը վալէա իլէ Մէրասիմ քէօշկիւնէ մուվասըլէթ իյլէմիշլէր տիր։ Իրան շահը՝ քէնտի մաեէթինի Զաթը հազրէթի Բաթիշահիէ թագտիմ իթմիշ, վէ աղ սոնրա Զաթը հազրէթի Բաթիշահի՝ եավէրլէրիյլէ տտիրէի Շահանէլէրինէ ավտէթ պուեուրմուշլար տըր։ Միւթէազրպէն Իրան Շահը, մաեէթի վէ

միմանաարլաբրյալ սէրայը Հիւմայունը թէչրիֆ իթմէքլէ, իստէր զիեարէթ իյլէ-մի, վէ Զաթը հազրէթի Բատիշահի՝ սէրայը Հիւմայունէն էրքեանը րիճալընը թազիմ պու եուրմուշլար տըր։ Օլ էնատէ Իրան սատրազամընա մուրասսա Իմթիեազ Նիշանը վէ տիկէր մահէթի Շահիէ միւխթէլիֆ նիշանլար ինան պույրուլմուշ տուր։

Բազար կիճէսի Եըլտըզ սէրայընտա Շահ հազրէթլէրինին չէրէֆինէ միւքէմմէլ պիր զիեաֆէթի սէնիէ քէշիտէ պույրուլուպ, զիեաֆէթ էնասընտա միւզիգայը Հիւմայունէն Իրան վէ Համիտիէ մարշլարընը չալմըշ տըր։ Զիեաֆէթ՝ սահթ եարըմա պայշլաերդ, Զաէ խիթամ պուլմըշ տըր։ Զաթը հազրէթի Շէհրիեարինին սաղ թարաֆլարընտա Իրան չանը, սոլ թարաֆլարընտա Իրան սատրազամը, Շահնը սաղընտա սատրազամ, Զաթը հազրէթի Բատիշահինին զարշըլարընտա չահզատէ Անմէտ էֆ., վէ Շահը զարշըսընտա չահզատէ Պիւրհանէտտին էֆ. օթուրմուշլար տըր։ Զիեաֆէթի սէնիէսէ Շահը քեաֆֆէի մահէթլէրի վէ վիւքէլաի Օսմանիէ իշթիրոք իլէմիշլէր տիր։

Իրան չանընա բէսմի հոշամատիեի իյֆա իչին էճնէպի սէֆիր վէ մասլահաթկիւզարլարը՝ բազար կիւնիւ սահթ 9տան սոնրա Մէրասիմ քէօշկիւնէ ազիմլէր, տէֆթէրի մահսուսա իսմլէրինի զայա իթմիշլէր տիր։ Բազար կիճէսի Եըլտըզ սէրայը իլէ ճիվարը միւթէասիտա ֆէնէրլէր վէ սաիրէ իլէ զահէթ քարլաղ սուրէթատ տօնաարլըմըշ, վէ զիեաֆէթ էնասընտա ֆիշէնքլէր աթըլմըշ տըր։ Իրան թէպասը տախի օ կիճէսի խանէլէրինի վէ տիւքքանլարընը պայրաղլար վէ ֆէնէրլէր իլէ ճանատարաղ, իճրաի չէհրի տին իթմիշլէր տիր։

Զիեաֆէթտէն սոնրա Իրան սատրազամը իլէ սէֆիրի՝ քէնտի մահէթլէրի վէ եալէրանը Շահանէ իլէ, սէրայ արապալարընա բաքիպէն, Իսթանպօլա կէչիպ, Իրան սէֆարէթխանէսինէ վէ օրատան Վալիտէ խանընա կիտերէք, թէնվիրաթը սէյր իթմիշլէր, վէ պատէհու մապէյնի Հիւմայունա ավտէթ իյլէմիշլէր տիր։

Բազար իրթէսի կիւնիւ սահթ 5 բատտէլէրինտէ, Շահ հազրէթլէրի՝ քէնտի մահէթլէրի վէ միհմանաարլարընա սէրայ արապալարընա բաքիպէն, Տօլմա-պաղչէսէ էնմիշլէր տիր։ Շահընը արապասընտա վէ քէնտի եանընտա Իրան սատրազամը, վէ դարշըսընտա միհմանաարը Թիւրխան բաշա պուլունմուշլար տըր։ Տօլմա-պաղչէտէն խարիմպօթլար իլէ Սիրքէճիսէ, վէ օրատան արապալար իլէ սէֆարէթխանէսէ կիտիմիշ տիր։ Կէչիլէն մահէլլէրաղ բէք չօղ էհալի վէ թէպասը Իրանիսէ պուլունմուշ տուր։ Սէֆարէթխանէսինէ էօնիւնտէ Իրան մէքթէպի չակիրտանը՝ էլչիլերինտէ Օսմանը վէ Իրան պայրազլարը թուրմուշ օլարագ տիզիմիշլէր տիր։ Շահ հազրէթլէրի՝ սէֆարէթխանէսինին գարուսընտան՝ սէֆիր իլէ պաշ թէրճէման Միրզա Յովհաննէս խան վէ պաշ գոնսօլոս Միրզա Իսմաիլ խան թարաֆընտան իսթիգպալ իտիլմիշ, վէ սէֆարէթխանէսինին պաղչէսինտէ պիր ասքէրի մուզիգա թազրմը Իրան մարշընը չալմագա պուլունմուշ տուր։ Պաղչէսինին պիր թարաֆընտա իսէ, Իրան միւթէպէրանը թէպասը տուրմուշլար տըր։ Շահ՝ պիր աղ իսթիրահաթտան սոնրա, սէֆարէթ վէ գոնսօլաթօնրն մէմուրլարընը, Իրան իլէմասընը վէ պատէհու միւթէպէրանը թէպասը գապուլ իթմիշ տիր։ Իրան մէքթէպի չակիրտանը տախի հուզուրը Շահիէ գապուլ օլունարագ, պիր պէսթէ օգումուշլար տըր։ Շահ՝ էօյլէ թասմընը սէֆարէթխանէտէ իթմիշ, վէ թասմատան սոնրա միզիգաճըլար՝ միշարիլէյին պուլունտուղու սալոնը եանընտաքի տաիրէտէ տուրուպ, կիւզել բարչալար չալմըշլար տըր։ Միւթէդրպէն միշարիլէյ՝ չանիչինէ չըգարագ, «Շահրմ չօղ եաշա՛» տէյի նիտա իտէն էհալիեի սէլամլամըշ տըր։ Սահթ 7տէ Շահ իլէ մահէթինին ֆոթօկրաֆ թասվիրլէրի ալընըպ, պատէհու ենէ տէնիզ թարիզիյէ վէ Տօլմա-պաղչէտէն արապալար իլէ սէրայը ալիեէ ավտէթի շահի վուգուտ պուլմուշ տուր։

Բազար իրթէսի կիւնիւ Շահ հազրէթլէրի սահթ 9տա վիւքէլաեը վէ 10տա սիւֆէրայը էճնէպիէեի վէ մասլահաթկիւզարլարը հուզուրընա գապուլ իթմիշ տիր։

Շահ հազրէթլէրի՝ սիւֆէրասան Ռուսիա սէֆիրի իլէ ուզուն միւտտէթ կէօրիւշմիւշ, վէ սէֆիրի միշարիլէյի մուգատտէմա թէհրանտա Ռուսիա սէֆիրի օլմասը, վէ լիսանը ֆարսիեի միւքէմմէլէն պիլսիկի ճիհէթլէ, միւլագաթը վազգա՝ ֆարսիճէ օլմուշ տուր։

Բաբա հազրէթլէրինին վէքիլի Մոնս. Պոնէթթի ճէնանալէրի տախի Շահ հազրէթլէրինին հուզուրընա գապուլ օլընմըշ տըր։

Շահընը Տէրիսաատէթի զիեարէթինէ եատիկեար օլմագ իւզրէ, միշարիլէյնէ թէպասը Իրանիսէ թարաֆընտան զրյմէթատ պիր հէարիսէ թազիմ իտիլմիշ տիր։

Շահ հազրէթլէրի, սատրազամ վէ խարիճիէ նազիրը հազարթընա, քէնտիսինին թասվիրինի հավի մուրասսա նիշանլար վէ սիր զէվաթա միւխթէլիֆ նիշանլար վէրմիշ տիր։

Շահընը էչեասընը համիլ օլան գաթար՝ Սիրքէճիսէ կէլիպ, էչեայը մէղքիւրէ 23 տրապա իլէ վէ զապթանընը նէզարէթի թահթընտա մահէլլի մախսուսընա կէօթիւրիւլմիշլէր տիր։

Տիւն սահթ 3ից. տա Շահ հազրէթլէրի՝ Մէրասիմ տաիրէսինէ Շէյխ իլ Իսլամ հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ պուեուրմուշլար տըր։

Տիւն սահթ 9ից. բատտէլէրինտէ Շահ հազրէթլէրի՝ միհմանաարլարընա պիրլիքտէ սէրայը Հիւմայունն պաղչէսինին, քիւթիւպխանէի Հիւմայունը վէ չինի ֆապրիգասընը զիեարէթ իթմիշ տիր։

Իրանընն Վիէննա սէֆիրի օլուպ, Շահ հազրէթլէրիյլէ պէրապէր Տէրիսաատէթէ կէլմիշ օլան Ներիման խանընն չէրէֆինէ օլարագ, տիւն Այիսթէֆանոսատա մուգիմ Տատեան ֆամիլեասը թարաֆընտան պիր զիեաֆէթ վէրիլմիշ տիր։

Շէնրիմիզին տէնիզ վէ գարաճա չայեանը թէմաշա մէնզարէլէրինի իրաեէ իտէր թասվիրլէր՝ ալպամ շէքլինտէ օլարագ, թարաֆը հազրէթի Բատիշահիսէն Շահ հազրէթլէրինէ ինտա պույրուլմուշ, վէ մանզուզիեէթի Շահի մուճիպ օլմուշ տուր։

Շահընն Տէրիսաատէթի զիեարէթինէ եատիկեար օլմագ իւզրէ, պիր թարաֆընտա քէնտի թասվիրինի վէ տիկէրինտէ չէհրիմիզին չայեանը թէմաշա մահէլլէրինէն իքսինին թասվիրինի հավի օլարագ կիւզել գարթ բոսթալար թապ իտիլէրէք, մէվզրի իսթիմալէ գոնմուշ տուր։

Շահ հազրէթլէրի՝ Տէրիսաատէթէն ավտէթինտէ, բրէնս Ֆէրդինանտը վէ Սրպիա դրալընը տախի զիեարէթ իտէճէք, վէ պիր գաչ կիւն դրալ Սալէքսանտրա միւասֆիր օլաճագ տըր։

* * Մուզաֆֆէրէտտին շահ հազրէթլէրի՝ չըգան տարընն սոնլարընտա Իրանտա իճրաի հիւքիւմէթ պաշլաեան Գաճար խանէսանընընն Յինճի հիւքմտարը վէ միւթէվէֆա Նասրէտտին շահընն իքինճի մախսուսմու օլուպ, 1853տէ տողմուշ վէ 1896 մայիս 1տէ թախթը հիւքիւմէթէ զուուտ իյլէմիշ տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Եէնի-բազար միւթէսարրըֆ վէ գոմանտանլըղը՝ բիւթպէսի միբիլիվալըղա թէրֆի իլէ, Իսկիւպտէ միբալայ Շէմսէտտին պէյէ, Մալիւմաթ վէ Սէրվէթ զաղէթալարը մուհարիրլէրինտէն Ալի Նամըգ պէյէ սանիէ սանիսի վէ Մուսթաֆա էֆ.էէ սալիսէ բիւթպէյլէրի թէվճիհ. Տիւեունը ումումիէ մէճլիսի իտարէսի բէյսի Մ. Պէրժէեէ մուրասսա, Օսմ. տահնլէրի վէքիլի Համոի պէյէ 1ինճի Օսմ., Ավսթրիա տահնլէրի վէքիլի Մ. տը Եանգօեա վէ Տէրիսաատէթ Լիման բէյսի Սամի վէ Պահրիէ մէքթէպի նազրը Հիւսնի բաշալարա 1ինճի Մէճ., Ումուրը չէհպէնտէրի գալէմի սէր խալիֆէսի Ահմէտ Հիքմէթ պէյէ Զնճի Մէճ., Մալիւմաթ վէ Սէրվէթ զաղէթալարը թիբօկրաֆ մուալլիմի Խաչիկ Թօքուզեան վէ օթօթիբի մուալլիմի Զուպդա վէ միճէլլիտ պաշը Եէրարտօ էֆէնտիէրէ Հիւնճիւ Օսմ. Նիշանլարը. Մալիւմաթ վէ Սէրվէթ զաղէթալարը սահիպի իմթիեազը թահիր պէյէ, Պրուսա մէրքէզ նախիպի Մէքի էֆ.էէ ալթուն Իմթիեազ, Պրուսա հարիր տար իւթ թալիմի շահատէթնամէլիէրինէն Թէքիրտաղը Կարապետ Արսէնեան էֆ.էէ Սէնահ, Մալիւմաթ վէ Սէրվէթ զաղէթալարը մուհարրիրլէրինէն Բասիմ պէյ իլէ Ահմէտ Քեամիլ պէյէ կիւմիւշ Լիեագաթ միտալիասը ինան.

Մալիէ գոմիսիոնը ազասընտան Նաիլ պէյ իլէ Մալիէ տիւեունը ումումիէ շիւպէսի միւմէիզի Շէմսի էֆ.էէ, Օրման, մատէն վէ զիրաաթ նէզարէթի մուհասէպէճի մուավինի Բասիմ պէյէ ուլէա եվվէլի, էնճիւմէն գալէմի միւտիրի Սիւլէյման պէյէ ուլէա սանիսի, Զիրաաթ հէյէթի ֆէնիեէսի Զնճի շիւպէ միւֆէթթիշի Վահան վէ տավա վէքիլի Սինապեան Գրիգոր էֆէնտի սանիէ սանիսի բիւթպէյլէրի թէվճիհ. Մալիէ գոմիսիոնը ազասընտան Ճէմիլէթի բուսումիէ բէյսի եվվէլի Ալի Բիզա պէյէ Զնճի, Մալիէ տէֆթէրի քէպիր շիւպէսի միւտիրի Մուզաֆֆէր պէյէ Յինճիւ, Օրման, մատէն վէ զիրաաթ նէզարէթի մէքթուպճըսը Ասատուր Լաթիֆ էֆ.էէ Զնճի վէ ըսթաթիսթիգ մէմուրը Սիւրմէլեան Արտաշէս էֆ.էէ Հիւնճիւ, Տարիլ Ամէզզ միւխթէլիթ գոմիսիոնը ազասընտան Փիլիպոսեան Օհան վէ Պոյաճեան Յովհաննէս էֆ.էրէ Հիւնճիւ Օսմ. Նիշանլարը, Մալիէ գոմիսիոնը ազասընտան՝ Խաղինէի մալիէ տիւեունը ումումիէ մուհասէպէճիսի Մէսուտ վէ Աշար վէ Ռուսումաթ իտարէսի միւտիրի Նուրի վէ Օրման մատէն նէզարէթի մուհասէպէճիսի Միւհիտտին պէյլէրէ ալթուն Իմթիեազ միտալեալարը ինան պույրուլմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻԵԼ

Շահզատէկեան Թէվֆիգ, Մէհէմմէտ Սէլիմ, Ապտէլ Գատէր, Ահմէտ, Պիւրհանէտտին վէ Ապտիւր Բահիմ էֆ.էրէ հազարթընա Իրան չանը թարաֆընտան ինտա իտիլէն մուրասսա Թիմսալը Շահի Նիշանընընն գապուլինէ միւասատէի սէնիէ երզան պույրուլմուշ տուր։

—Պուլկարճա Բրօկրէս զաղէթասը՝ մուղարիր ուսուլ հարէքէթինատէն սօլաեը պիլա միւտտէթ թաթիլ գըլընմըշ տըր։

—Ֆրանսանընն Գասսար նամ գրուազէօրիւ ճումաա իրթէսի կիւնիւ Պէյրութա վասլ օլմուշ տուր։

—Սոֆիա Օսմ. գոմիսէրի՝ չըգան հաֆթա սալը կիւնիւ բրէնս Ֆէրդինանտըն հուզուրընա գապուլ օլունարագ, պիր նամէի մախսուսը Հիւմայունը թէսլիմ իյլէմիշ տիր։

—Ռումանիա գրալը՝ Գուրսն տը Ռումանի Նիշանընընն 1ինճի բիւթպէսինի Տէրիսաատէթ Ռումանիա սէֆիրինէ վէ հիւնճիւ բիւթպէսինի՝ Ռումանիա գօնսօլաթօսը թէրճէմանը Զօրայեան Տիգրան էֆ.էէ իթա իյլէմիշ տիր։

—Թիւթիւն Ռէժիսինին հիսապլարընը թէտգիգ իչին, թարաֆը հիւքիւմէթի Սէնիէսէ, Տիւեունը ումումիէ իտարէսի գոնթրոլ մէմուրը թընկրզատէ եավէր բաշա իլէ Մէնաշէ էֆ. միւֆէթթիշ թայեին օլունմուշլար տըր։ Պու պապտէ լազըմ կէլէն թալիմաթ Պապը Ալիտէն Մալէէ նէզարէթինէ իշար պույրուլմըշ տըր։

—Բէրկրի դաղասընընն պաղը անվալինի թէտգիգ իչին, Վան վիլայէթի իտարէ մէճլիսի՝ Ղալիպ բաշաեը Բէրկրիէ կէօնտէրմիշ տիր։

—Մէքթէպի Թըպպիէի Շահանէ իտարէսի՝ մէքթէպի մէղքիւրտէ տիշճիլիք տէրսխանէսի աչմաեա գարար վէրմիշ տիր։

—Թիւճճար պալեալարընընն նագլիեաթընա հէր կէօնա ուղղունսուղլըղընն էօնիւնիւ ալմագ իւզրէ, հէր պիր պալեանընն գուրշուն մէօր իլէ մէօհիւրլէնմէսինի վէ պէհէրինտէն 20 բարա բէսմ ալընմասընը՝ Անատօլու տէմիր եօլու գումբանիասը Նաֆիա Նէզարէթինէ արզ իյլէմիշ, վէ քէյֆիեէթ՝ մէրճիինճէ նազարը տիգգաթա ալընմըշ տըր։

—Գահվէ ֆիեաթը էվրօբատա եէնիտէն եարըմ ֆր. տուշմիշ տուր։

—Տիարպէքիրին Գաթէրպլի քէօյունտէ, Էրմէնի միլլէթինտէն վէ սիւարի ժանտարմալարընտան Մկրտիչօղլու Ստեփան իլէ պազը արգատաչլարը՝ իչրէթ իթմէքտէլէր իքէն, արալարընտա զավկա չըգարըպ, մէրգում Ստեփան գաթլ իտիլմիշ տիր։ Ճիւմլէսի տախի սէրտէսթ օլունուպ, գաթիլին՝ Սիւրեանի միլլէթինտէն Շաչի Բէթօ-օղլու Մէյխարէպ օլտըղը անլաշըլմըշ տըր։

—Սեպտ. 10տան 17եէ գատար չէհրիմիզտէ 178 քիչի վէֆաթ իթմիշ տիր։

ՏԻԼՊԷՐ ԿԱՊՐԻԷԼ

)(202)(

Բօժէ, կիւլ տէմէթինի թէքրար գատէհ գօյուուգատան սօնրա,

— Բէնտէսինի թէքրար կէօրմէք իսթէրիմ, վէ կէօրէճէհիմ, տէտի։ Պատէհու մահզունիեէթ քէսպ իտէրէք, չու սէօզլէրի իլավէ իյլէտի.

— Մատամ տը Լակարտըն վէ ամճամընն՝ օ զատար զալէպէլիքճիլինտէ, Ընէտէն, ընընն իլէ ագտը իզտիվաճըմատան պահո իթմէլէրի՝ նիեէթի մախսուսէ իլէ իտիմ Զաղըմատան թէսպիրսիզճէ պիր ճէվապ ալմաեը իւմիտ իտիեօրլարտը. սիւքիւթ իթսէ իտիմ, պուտա նէվիմա թէահիւտ ատտ իտիլէճէք իտի։

«Լաքին նի՞չին իքիսի տէ պէնիմ բիզամը իսթիհսալէ չալըշտըլար... իքի ֆամիլեանընն արասընտա միւնասէպաթը տօսթանէ պուլունտուղունու, վէ ամճամընն, չիմտիքի մէվզիսինի՝ Մ. տը Լակարտըն սաեէսինտէ իսթիհսալ իթտիկինի վէ Բարիսէ կէլէպիլտիկինի պիլիրիմ... Գօնթէս Մարսէլ զահէթ տիլպէր վէ կիւզել պիր զատըն տըր... չիմտի տահա զիեատէ կիւզելլէշմիշ տիր... ահապա՛...

Մէրզում, սէօզունիւ իքմալ իթմէտի, վէ իլք տէֆա օլարագ, մատամ տը Լակարտ իլէ ամճասընտան տօլաեը ֆիքրինի իշզալ իտէն մուճիպի էնտիշէ միւլահազալարընա խաթիմէ վէրմէք իւզրէ, ահճէլէթէն էլպիսէլէրինի սահունտու, վէ հէման պիլմէեէրէք, — Զէվալը գօնթ, տէեիպ, վէ չըմինէ իւզէրինտէքի կիւլ տէմէթինէ պիր տէֆա տահա աթթը նազար իտիպ, ըշըղընը սէօնտիւրտիւքտէն սօնրա, եաթաղընա եաթտը։

* * *

Բօժէնին ֆիքրի՝ չիչէքճի պըղըն խաթըրէսիյլէ մէշղուլ օլտըղը զէման, կէնճ զըղըն զիհնի տէ մէրզում տէլիզանլըտան տօլաեը օնտան կէրի զալմագ իտի։ Ֆէնտի քէ՞տի է, «Պէնիմ սէվմէեէ հազրզմ վա՞ր մը տըր. պէն սէվէպիլի՞րմիեիմ» տիմէքլէ պէրապէր, օլ անէ տէկին քէնտիսինճէ մէճհուլ պուլունան պիր հիսսի զալպինտէ հաստուլէ կէթիրմիշ օլան օ տէլիզանլընընն թասվիրինի կէօզունիւն էօնիւնտէն ուզաքլաթամամագտա իտի։ Վազիֆէսի՝ անը ուսնութմագ օլտուղունու քէնտի քէնտիեէ իգրար իթմէքլէ պէրապէր, մուլաֆֆագ օլամաեըպ, չու գատար քի մէրզումու եօլտա թէքրար բասթ կէթիրմէեէ չալըշմամագտա, հաթթա իչ կիւնտէն պէրու, Ատլէէ մէյտանընտան կէչմէեի ֆէվգէլատէ տրզու իթտիկի հալտէ, օրատան կէչմէմէքտէ իտի։ Նէօյլէ քի, օ թարաֆա վասլ օլմազտան հէման տէօնիւպ, անճագ խաթըրէսինտէն չըգմաեան վէ քէնտիսինի զարիպ պիր թարզտա բահաթսըզ իտէն քիմսէեի կէօրճէ՞ք մի տիր տէյի ուզագտան պագմագտա իտի։

Կապրիէլ, Բօժէ իլէ վուգուս պուլան թէատիֆիւնիւ, վէ հիսսիեաթընը վալիտէսինէ տէ պլտիրմէմիշ իտի. չիւնքի անը պէլքի միւքէատէր իտէր տէյի վէվէսէ իթտիկի կէպի, զէվճինին նահագդ եէրէ վէֆաթը՝ զըղընըն միւսթագպէլինի սօնունա գատար մահվ իտէճէկինի տիւչիւնէրէք, պիչարէ վալիտէնին կէօզ եաշլարը տէօքմէսինէ սէպէպ օլաճաղընը տիւչիւնէրէք, պու սըրրը մէզպուրէեէ վէրմէք իսթէմէմիշ իտի։

Կէնճ զըզ, հէր վագթքի սաքին հալինտէ կէօրիւնմէեէ չալըշըպ, միւթատ օլան չալըշմասընտա տախի կէվչէմէեէրէք, հէր սապահ բազար եէրինէ կիտէր, չիչէք սաթըն ալըր, խանէսինէ ավտէթ իտէր, արապասընը տիզէլթիր, վէ պիր աղ թատ իթտիքտէն սօնրա, սաթըեա չըգար իտի։

Ֆիլիբ տը Ռէրվէնին խանէսինտէ վէրիլէն սուարէնին իրթէսի կիւնիւ, մէզպուրէ-

եի պուլտուղումուզտա, սապահէն սաաթ սէքիզի իսի։

Կապրիէլ, քիչիւք արապասըյա չիչէքլէրինի գոյմասընա գաբուճու Թարաֆընտան միւսատէ իտիլմիշ օլան չարտաղընա ալթընա կիրմէք իւզրէ իքէն, արապա գաբուսընէն էօնիւնտէ տուրան պիր արապամէզպուրէնին չըգմասընա մանի օլուպ, գաբուճու գատընէն հէր սապահի կիպի սիւբիւրմէքտէ պուլունտուղու ավլիոէ տուրտու։

Գաբուճու մատամ Վալէթ՝ գաբունուն էօնիւնէ կէլիպ, իքի գոլունու սիւբիւրկէսինէ տահաթարագ,

— Աճապա պիզէ քի՞մ կէլտի, տէմիշ իքէն, թէաճճիւպանէ վէ սէվինճլի պիր հալ իլէ, հաթթա մէսէրբէթ ալէամէթի օլարագ, իքի էլինի պիրիպիրինէ սէրպէսթճէ վուրարպիլմէք իւզրէ սիւբիւրկէեի տէ եէրէ պրագարագ,

— Վա՛յ, Մ. վէ մատամ Տօֆէն (Գօճա-Քէօսէ իլէ Զընճաղ) տիրլէր։ Ա՛հ, սահի անլէր տիրլէր... լաքին նէ՛ գատար կէճիքտինիզ. տիզի կէօրմէտիկիմէն պէրի տիր քի, սըզըլմագտա իտիմ, տէտի։

Ֆիլվաղը մէրզուլմար, պիզիմ իքի մահուտ չէրիքլէր օլուպ, Օրլէան չըմնընաքֆէրինտէն չըգտըգտան սօնրա, էշեալարըյա պէրապէր պիր արապատա ըաքիպէն, տոզրուճա խանէլէրինէ կէլտիլէր։ Գունար, էշեալարընը եէրէ էնտիրիպ, գաբուճու իլէ թօգալաշտըլար։

Կապրիէլ, քէնտի քիչիւք արապասընը չարտաղընա ալթընտան չըգարմագ իչին, քիրա արապասընէն կիթմէսինէ պէքլէեօրտու։

Գաբուճու.— Էյ նա՞սըլ, կիւզել վագրթ կէչիրտինի՞զ մի։

Բօպէր Տօֆէն.— Էվվէթ, էվվէթ, սէվկիլի մատամ. բէք կիւզել վագրթ կէչիրտիք։

Մօտէսթ Բիէրլէյ.— (Զընճապէն սախթէ իսմի)։— Իզվիցէրիանընն տաղլարընը կէօրտիւք... տիզին էվինիզին օթուզ ալթը դաթ եիւքսէքլիկինտէ... լաքին կէօրիւլէմէք մէնզարէ...

— Էյ զէնկին ամճանըզատանէ՞ խապէր...

— Սիզին կիպի, պէնիմ կիպի սարսաղլամ... պիզի կէօրտիւկիւնտէն տօլտեը տա օ գատար մէմնուն օլտու քի, հէման պիւսպիթիւն տիրիլտի։

Գաբուճու.— (կիւլէրէք.) Եօլճուլուգտա նէչէնիզ հիչ զայպ օլմամըշ։

— Պիլտաքիս արթտը պիլէ։

Գօճա-Քէօսէ.— Պուրաճա պիր խապէր վա՞ր մը տըր։

— Հիչ պիր խապէր հօգ տուր, միւսիւ Տօֆէն։

— Հա՛յտէ, էշեալարըմզը եէրլէշտիրէլիմ ատէ, թատամ իսէլիմ։

Ֆիրա արապասը կիթտի. Կապրիէլ տէ քէնտի քիչիւք չիչէք արապասընը սիւրիւպ, օրատան մուֆարագաթ իյլէտի։

(Տէվամի)

ՐՈՒՄԷԼԻ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

184իւնգիր գոչրասընտա գազանան

ԻՔՐԱՄԻԷԼԷՐ

Նո.	Ֆր.	Նո.	Ֆր.	Նո.	Ֆր.	Նո.	Ֆր.	Նո.	Ֆր.
604447	300000	68179	1250	1899094	1250	716287	1000	1342274	1000
604446	25000	158236	»	1976056	»	720164	»	1343611	»
1234648	10000	315993	»	68178	1000	773435	»	1351485	»
1976057	»	353215	»	141449	»	854671	»	1379385	»
8 1339	2000	495968	»	224436	»	1022762	»	1558933	»
870996	»	578477	»	238072	»	1138602	»	1576537	»
1267512	»	956121	»	353214	»	1182740	»	1873835	»
1677493	»	1347042	»	605537	»	1199555	»	1883386	»
1892516	»	1595820	»	612517	»	1286602	»	1922158	»
1911237	»	1895604	»	661516	»	13 0409	»	1976058	»

400 ֆրանգ գազանան ևիրմհիրօղար

46776	80	490286	90	956122	5	1375996	6000	1777506	10
68176	80	495966	70	981451	5	1376141	5	1784176	80
68681	5	510406	10	1022761	5	1379381	4	1794856	60
116721	5	537926	30	1060561	5	1383036	40	1812126	30
122511	5	549971	5	1091276	80	1383436	40	1816681	5
141446	50	554051	5	1114606	10	1425606	10	1865376	80
155306	10	566156	60	1127041	5	1447051	5	1873831	4
158236	40	578476	80	1128071	5	1458161	5	1878126	30
192106	10	595041	5	1133491	5	1479341	5	1883387	90
218591	5	604396	400	1138601	5	1490506	10	1889856	60
224437	40	604448	50	1142351	5	1509296	300	1892517	20
236836	40	605536	40	1156421	5	1516271	5	1895601	5
238071	5	612516	20	1182736	39	1546806	10	1899091	5
261296	300	625761	5	1193951	5	1558931	5	1903441	5
276566	70	661517	20	1199551	4	1576536	40	1911236	40
284536	40	690301	5	1218571	5	1595816	19	1922156	60
287816	20	700541	5	1222771	5	1603216	20	1924616	20
288021	5	716286	90	1234646	50	1614091	5	1930381	5
296366	70	720161	5	1236106	10	1627041	5	1964901	5
301251	5	723836	40	1237741	5	1632261	5	1972006	10
315991	5	733926	30	1267511	5	1643656	60	1975486	90
329046	50	755896	900	1286601	5	1645636	40	1976059	60
342241	5	773431	5	1297071	5	1658281	5		
346266	70	787126	30	1297501	5	1674581	5		
353211	3	811336	40	1299031	5	1676726	30		
374196	200	832081	5	1310066	70	1677491	5		
404291	5	854672	5	1310406	10	1684371	5		
406671	5	8709971000		1342271	5	1689266	70		
412636	40	873481	5	1343612	5	1704746	50		
420811	5	913881	5	1347041	5	1733186	90		
427976	80	916006	10	1351481	4	1738821	5		
459581	5	927006	10	1355866	70	1742686	90		

ՊԱՆԴ ԷՄԲԷՐԻԱԼ ՕԹՕՄԱՆԸՆ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐԲԷԹԻ

Սէրմանէսի 10,000,000 ղիրա

ՇԻՐԲԷԹԻՆ ԻՏԱՐԷՍԻ ԳԱԼԱԹԱՅԱ ՏԸՐ

Իսթանպօլտա Եէնի-ճամի մէյտանընտա, վէ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա 206 նումէրօլու տարիէտէ պիրէր շիւպէսի վար տըր։

Լօնտրա վէ Բարիստէ պիրէր պայրաճա իտարէխանէսի մէվճուտ տուր։

(Շիւպէլէր)

Ատալիա,	Ատանա,	Այտըն,
Հալէպ,	Իսկէնտէրիէ,	Էսքիշէհիր,
Էնկարէ,	Պաղտատ,	Պէյրութ,
Պրուսա,	Շամ,	Գօնիա,
Լարնագա,	Դահիրէ,	Մէրսին,
Միտիլլի,	Ուշագ,	Ֆիլիպէ,
Բօրսախա,	Բուճաճուգ,	Սէլանիք,
Սամսուն,	Իզմիր,	Սոֆիա,	Թրապիզոն

Պանդը Օսմանի, Թանվիլաթ վէ եա պուլնա միւմասիլ էվրաղ տէբօղիթօ իտիլմէսի մուգապիլինտէ, մուայէնէ վատէ իլէ վէ եա հիսապը ճարի իւզրէ ազէլ իդրաղ, վէ սէնէտաթը թիւճճարիեէ ըղղանթօ, վէ մէմալիքի Շահանէ իլէ մէմալիքի էճնէպիեէնին պաշլըճա չէհիրլերի իւզրինէ չէք, բոլիչա վէ գրէտի աէնէտլերի վէ թէլէկրաֆ էմրլերի քէչիրտէ վէ հիսապը ճարի քիչատ վէ թանվիլաթ իլէ զիղրյմէթ էշեա վէ մէմալիքի Շահանէ վէ մէմալիքի էճնէպիեէտ գուբօն վէ սէնէտ թանսիլ, պօրտա էմրլերի իճրա, վէ մէսքիքեթաթ իշթիրա վէ ֆիրուխթ իտէր։

Գունատ պաշդա պիր սէնէ վատէ իլէ եիւզտէ 2 պչ., 6 այլըգ վատէ իլէ եիւզտէ 1 պչ., վէ 3 այլըգ վատէ իլէ եիւզտէ 1 ֆարիզ իլէ ազէլ գատուլ իտէր։

Իսթանպուլ չիւպէսի, պալէատէ պէեան օլունան մուամէլաթտան պաշդա, էմթատա իւզրինէ ազէլ իդրաղ իյլէտիկի կիպի, էմանէթէն վէ եախօտ սատէճէ թէվֆի օլունան էշեահ թիւճճարիէեի Շատիի գատուլ իտէր։

Պէյօղլու չիւպէսի՝ էմթատա մուամէլաթը միւսթէսնա օլմագ իւզրէ, եօգարըտա զիքր օլունան պիճիւմէ մուամէլաթը իյֆա, վէ պունատան պաշդա Վիլ ոը Բարի, Բումէլի չըմնընաքֆէր թանվիլաթը վէ Եունան պանդասը, Բանատա վէ սարէ կիպի բիանգօլու թանվիլաթտա տաիր աթզ ու իթա մուամէլաթընը իճրա իյլէր։

Իսթանպոլ վէ Պէյօղլու չիւպէլէրի՝ Բումէլի չըմնընաքֆէր թանվիլաթը բրօմէլէրի տախի ֆիրուխթ, վէ պանդանըն մէմալիքի Շահանէ իլէ Պուլկարիսթանտաքի չիւպէլէրինին քեաֆֆէսի կիպի վէ 50 ղիրատա գատար օլմագ իւզրէ 100տէ 3 ֆարիզ մուգապիլինտէ հիսապը ճարի իլէ ազէլ գատուլ իտէրլէր։

Ուֆագ հիսապը ճարիլէրէ թէէմինաթ օլմագ իւզրէ Օսմանլը պանդասը 100տէ 3 պչ. ֆայիզէ Ֆրանսա, վէ 100տէ 3 ֆայիզէ Ալմանիա տէվլէթի էսհամընտան այնի զրյմէթտէ պիր միգտար թախսիս իթմիշ տիր քի, իշպու էսհամթէվլի օլունան ազէլեե քէֆալէթ օլարագ այրըճա պիր ատսիլատ սագլը պուլունմագտա տըր։ Թէվֆի օլունան ազէլինին միգտարը արթարգճա թէէմինաթ ազէլինինտէ միգտարը արթար։

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Սալը 19 Սեպտեմբեր

Դօնանլիա գարանաք	Լ. Օ.	24	13
Բումէլի չըմնընաքֆէրի	Ֆրգ.	109	75
Օսմանլը պանդասը	Ի. Լ.	11	75
Դրլտի ժէնէրալ Օթոման	Օ Լ.	2	34
Ջիրատաթ պանդասը	»	8	18
Օսմ. Սիկուրթա գումբ.	»	4	18
Սօս. Օթ. Շանժ է Վալ.	»	3	3
Թրամվայ թահվիլաթը	Ֆր.	465	
Ֆէրգօս սու գումբանէասը		335	
Ֆէրիսատ էթ Բրթիքամ		461	
ԱԳՏԻ ՖԻԵԱՖԷ			
Մէճիտիէ Կիւմիւշ		107	34
Մէճիտիէ		98	
Սիրմի Ֆրանգլէդ		37	22
Ինկիլիզ լիրասը		119	2
Բօլ Էմբէրիալ		90	10
Փեսոզը լրուզլի	Լ. Օ.	8	62

ԻՏԱՐԷԻՄ ԱԼԹՈՒՍԷ

Իշպու 1900 Օգոստոսը 1ինէի կիւնինայն)

ԻԹԻՊարէն

Ատալար վէ Անատօլու բաքիզի

(Առալարատան Քէօրբիւնէ)

ՍԹ. Տգ.

12 Գ. առա., հէյդէլի, պուրկազ գընալը. (1)

12 30 Հէյդէլի. գ. առա., մալթէրէ գօսթանը, ճառը գօսթանը, նալամբշ, մտառ (1)

1 Բէնթիք, գարթալ, գ. առա., հէյդէլի. (գ.առատան սառթ 1.45 աշ) (Իշպու սէֆէր՝ բզր. իրթ.ուէրի հէյդէլիէէ ուղրամանը գ. գընալը ուղրանճագ տըր։)

1 30 Հէյդէլի. գուրկազ (գու սէֆէր՝ եալընը գ-զար իրթ.ուէրի իլլեեէ տիր։) (1)

2 30 Գ. առա., հէյդէլի, գուրկազ, գընալը (1)

4 Եալօվա, գ. առա., հէյդէլի. (գ. առատան սառթ 3.30առ). (1)

8 45 Բէնթիք, գարթալ, գ. առա., հէյդէլի, գուրկազ, գընալը, (գ. առատան 9 պչ.առ).

10 45 Գ. առա., հէյդէլի, գաբրէյ, (Քէօրբիւնէն Առալար ճանիդէն)

12 45 Հէյդէլի, գ. առա. (1)

2 15 Գաբրէյ, գընալը, գուրկազ, հէյդէլի, գ. առա. գարթալ, բէնթիք (1) (2)

6 30 Հէյդէլի. գ. առա. եալօվա (2)

8 45 Գընալը, գուրկազ. հէյդէլի, գ. առա.

10 Հէյդէլի. գ. առա, գարթալ, բէնթիք. (3)

10 15 Մօտա. գալամբշ, ճառը գօսթանը, գօսթանը, մալթէրէ, գ. առա, հէյդէլի. (3)

11 Գընալը, գուրկազ, հէյդէլի, գ. առա. (3)

(Բազար կիւնէրի Առալարատան Քէօրբիւյէ.

11 15 Գ. առա, հէյդէլի. (1)

11 45 Բէնթիք, գարթալ, գ. առա, հէյդէլի, գուրկազ, գընալը. (գ. առատան 12 30առ). (1)

1 30 Հէյդէլի, գ. առա, մալթէրէ, գօսթանը, ճառը գօսթանը, գալամբշ, մտառ (1)

8 30 Գ. առա, հէյդէլի, գուրկազ, գընալը.

9 45 Բէնթիք, գարթալ, գ. առա, հէյդէլի, գուրկազ, գընալը, գաբրէյ, (գ. առատան 10 30առ).

10 30 Հէյդէլի. գ. առա. մալթէրէ. գօսթանէը. ճառը գօսթանը, գալամբշ. մտառ։

(Բազար կիւնէրի Քէօրբիւնէն Առալար,

1 30 Գաբրէյ, գընալը գուրկազ, հէյդէլի, գ. առա, գարթալ, բէնթիք. (1) (3)

2 Մտառ. գալամբշ. ճառը գօսթանը, գօսթանը. մալթէրէ. գ. առա հէյդէլի (1) (1)

2 30 Գընալը, գուրկազ, հէյդէլի գ. առա. (1) (1)

6 30 Գ. առա հէյդէլի. (3)

10 15 Գընալը, գուրկազ, հէյդէլի, գ. առա, գարթալ, բէնթիք. (3)

10 45 Մտառ, գալամբշ, ճառը գօսթանը, գօսթանը, մալթէրէ, գ. առա հէյդէլի. (3)

Ատալար վէ Անատօլու բաքիզի

(Բազար կիւնէրինէն ժառա Առառալ վէ Առալար ճանիդինէն քէօրբիւնէ)

12 30 Հէյդէլի, գ. առա, մալթէրէ, գօսթանը, ճառը գօսթանը, գալամբշ մտառ։ (1)

3 30 Գօսթանը. ճառը գօսթանը. գալամբշ. մտառ։ (1)

(Քէօրբիւնէն Առառալ վէ Առալար).

2 15 Գօսթանը։ (1)

10 45 Մտառ, գալամբշ, ճառը գօսթանը գօսթանը, մալթէրէ, գ. առա հէյդէլի (3)

(Բազար կիւնէրի Քէօրբիւնէն Առառալ վէ Առալար)

2 Մտառ. գալամբշ. ճառը գօսթանը. գօսթանը. մալթէրէ. գ. առա հէյդէլի։ (1)

10 45 Մտառ, գալամբշ, ճառը գօսթանը, գօսթանը, մալթէրէ, գ. առա, հէյդէլի։ (3)

(Առառալ վէ Առալարատան Քէօրբիւնէ)

1 30 Հէյդէլի, գ. առա, մալթէրէ, գօսթանը, ճառը գօսթանը, գալամբշ, մտառ։ (1)

10 30 Հէյդէլի. գ. առա. մալթէրէ. գօսթանը. ճառը գօսթանը. գալամբշ. մտառ.

(1) Իշպու սէֆէրլէր՝ օգոստ.ը 15ինան, իթիպարէն պիր չալէնք սօնրա իճրա օլունաճագ տըր։

(2) Իշպու սէֆէրլէրէ եէնք գատուլ օլունաճագ տըր։

(3) Իշպու սէֆէրլէրէ եէնք գատուլ օլունմաճագ տըր։